

2 ta' Ottubru, 1944.

Imħallef :

L-Onor. Dr. T. Gouder, LL.D.

Francesco Pace *versus* Giorgio Farrugia

Promessa ta' Bejgħ — Ledjejn — Reġażejn tal-Ponit — Nulliha — Art. 1206 Impoveris ta' l-Ordinanza VII ta' 1-1938, u art. 675 tal-Protokollu Civili.

Hemm ietjoni fil-bejgħ ta' stabili, għall-kumpratur, meta l-valur ġust tal-fond minnixxix kien huwa angas minn nofs id-prezz li huwa, kollas għal-dak id-fond.

I-vadidazzjoni ta' perfid għandha tindika l-indaqni li huwa għamel u

għandha tikkontjeni t-pari tiegħi minn; metu v-riplazzjoni jkun tħalli dan f-indikazzjonijiet ma tistax tiegħi ottakkata bin-nullità.

H-Qorti — Rat iċ-ċitazzjoni numeru 671 tal-31 ta' Dicembru 1943, li biha l-attur, wara li qat il-İ-konvenut obliga ruhu jixtri minn għandu, bil-prezz ta' £1500, tħet mezzanij f'Haġi Qormi, Triq San Rafel, għad Strada Raħba, numeri 4, 5 u 6 rispettivament; u li issa trifjuta jersaq ghall-att tal-bejgh avvolja huwa Ilibera L-insemanijin fondi mill-piż li kien jaggravahom u ma hekk ebda ostakolu legali; talab illi l-istess konvenut jiġi kundannat jaddivjeni ghall-att tal-bejgh tal-fondi fuq imsemmi, li jiġi pubblikat fil-jum, hin u lok li jiġi stabbiliti, per mezz ta' nutar u bl-intervent ta' kuratur għar-rappreżenza ta' l-istess konvenut fil-kaž li jibqie kontunaci, bil-prezz fuq imsemmi ta' £1500 miftiehem fil-konvenju ta' 1-4 ta' Ottobru 1943; u li jiġi wkoll kundannat iħallas idu l-istess prezz konvenut fuq imsemmi. Bl-ingħaxxijiet legali mill-jum ta' l-att u bl-ispejjeż, inklażi dawk ta' l-ittra ufficjali ta' 1-4 ta' Dicembru 1943;

Omissis:

Tikkunsidra:

Illi jirriżulta mill-kirografu fil-fol. 5 tal-proċess, illi l-konvenut obliga ruhu jixtri minn għand l-attur il-fondijiet in kwistjoni **bħala liberi u franki minn kull piż, vinkolu u fedekommess, bil-prezz ta' £1500 komplkessivament, li kellu jithallas fuq il-kuntratt tal-bejgh.** Il-konvenut iżda rrifjuta jaddivjeni ghall-kuntratt tal-bejgh metu ġie mitħab sabiex jaġħmel hekk bl-ittra ufficjali ta' l-attur ta' 1-4 ta' Dicembru 1943, għar-ragumi illi, kif huwa jippretendi, hemm għalih leżjoni fil-prezz;

Illi skond ir-relazzjoni tal-perit ma hemmx leżjoni għall-konvenut, kumpratur tal-fondijiet in kwistjoni, għaliex skond dik ir-relazzjoni l-valur ġust ta' dawk il-fondijiet flimkien huwa, ossija kien fżeż-żmien li saret il-promessa ghall-bejgh tagħhom, £950, fil-waqt li l-prezz miftiehem bejn il-partijiet kien ta' £1500, jiġiheri l-valur ġust tal-fondijiet ma kienx inferjuri għan-nofs ta' l-insemani prezz; u għallhekk ma hemmx leżjoni għall-konvenut (art. 1206 kapovers ta' l-Ord. VII ta' l-1868);

Illi, iżda, il-konvenut attakka r-relazzjoni peritali għar-ragumi li, skond il-fehma tiegħi, ma tikkontjenix l-elementi li għandha jkollha skond il-bgi (art. 675 tal-Liġijet ta' l-Organiz-

zazzjon u Procedura Civili, u anki għallex ippretendi illi l-valur li stabbilixxa t-perit huwa dak li eċċeżzjonalment kien qiegħed iġib il-bini 6ż-żmeu li saret il-promessa għall-bejgh tal-fondijiet in-kwistjoni mentri skond id-dligi l-valur ġust iħbiux dak tal-mument attwali, li jgbaddi minnha anki, u anzi, dik tal-futur:

Tikkunsidra:

Illi skond l-art. 675 tal-Ligjet ta' I-Organizzazzjoni u Procedura Civili, ir-reħazzjoni tal-pert għandha tindika l-indagħi u huma jkunu għandu u għandha tikkontjeni t-pari r-tagħhom motivat:

Illi fu-reħazzjoni in-kwistjoni l-perit indika sewwa lieha huma l-indagħi li luuwa għamel, jiegħi li l-kunċi tajjeb il-fondijiet, il-kwalità tal-kostruzzjoni, l-istat tal-manutenzjoni tagħhom, u l-kera li jistgħu jipproduu; il-perit immotiva l-pari tiegħi, li l-fondijiet għandhom il-valur li luuwa stabbiliel-hom, appnuttu b'dawk l-indagħiñi li luuwa għmel, u għal-hekk jie magħniuk dak li trid id-dligi, u l-konvenut ma għandu ragħu jaṭṭakka l-forma tal-perizja:

Hu lanqas ma għandu ragħu il-konvenut igħbi illi l-perit att-ħebwixxa lill-fondijiet iħbiux il-valur ġust stabilji li huma kellhom fl-epoka meta saret il-promessa għall-bejgh tagħhom, imma valur passiġġer li kellhom allura minhabba fit-it operazzjoni li ta' hejħi eċċeżzjonali li kieni qiegħdin isru f'dik l-epoker, li ma jirrappreżentax il-valur ġust, il-prezz ġust korrenti fil-pjazza; u dana t-għaliex id-perit attribwixxa lill-fondijiet il-valur ta' £950, mentri allura għal-dawk l-istess fondijiet, barra mill-offerta tal-konvenut kello żewġ offerti obrajn, waħda ta' £1350 u-l-oħra ta' £1300, kif jirriżulta minn-xlied ta-sen-sal Lorry Brincat u ta' l-istess offerten Vincenzo Mifsud u Giorgi Debono, u dana l-ahħbar xebek ukoll li għadu pront sal-halli j-xtri l-istess fondijiet bl-imsemmi prezz ta' £1300. Dan juri, kif madankolhu ssottommettu l-perit, li luuwa ma qaghadx fuq id-prezzijiet eżägerati li allura kieni qiegħdin igħbi l-innuobili, imma attribwiellhom dak il-valur li luuwa ġust, indipendentement minn kull eżägerazzjoni li seti' allura kien hekku f'dak id-mument fl-offerti għall-akkwist ta' bini minhabba l-kwantiżità ta' valur ikwidu li alħira kien jnsab fl-idejn. Il-konvenut ijjippretendi illi l-imsemmija offerti ma kienek reali; iż-

dī ġata uo ppauvalix; għall-kontratju sarei il-prova li kien reali, ta' lu wieħed mill-offerenti, kif ga tuq gie rilevat, għadu prom jakkwista l-fondijiet skond l-offerta li kien għamel;

Illi ghoddastant minn fonda tal-eċċeżzjoni tal-konvenut ill-hemm għal k-leż-pom fil-kontrattazzjoni għall-bejgh tal-fondijiet in-kiwstjoni;

Tikkansidra:

Illi l-eċċeżzjoni l-oħra li qajjen il-skawenit hija dik il-fit-tarġiha ta' tħet xbur u id-data tai-kirogratu l-attur naqqis plibera l-fondijiet mift-piżżej ta' luqhom, kif obliga rubu li jaġbū;

I li anki din l-eċċeżzjoni hija infodata, għabex jirriżulta minn dokumenti fuq imsemmi jin fil-fot, 31, 35 u 36, illi fuq il-fondijiet kien lu minn piż wieħed ta' 10s, fis-sena..... u minn dat il-piż il-fondijiet ġew kberati u k-piż impost fuq fondi ċehor per mezz ta' kuntratt m'atti Oscar Azzopardi tal-11 ta' Diċember 1913 (dok. fil-fot, 36), u ġata qabel ma' għaddew it-tħet xbur mill-jum tal-kirogratu li bili sarei d-promessa tal-bejgh;

Għal dawn il-motiv;

Tiddeċċidi għat-tenur tat-talbiet attrievi; blispe jeż;